

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 33. Quid præterea notandum sit circa intentionem sive consensum
suscipientis, requisitum ad valorem Sacramenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

Sanch. d. 9. n. 4. Deinde si infidelis præmissâ contritione vel amore Dei perfectio susciperet Eucharistiam, dicendum est causandam fortè gratiam, sed non ex opere operato, quia institutio Christi non fuit pro infidelibus.

166. Q. 33. Quid præterea notandum sit circa intentionem sive consensum suscipientis, requisitum ad valorem Sacramenti. R. Debet etiam hic recolli ex dictis l. 4. n. 1314., quid sit intentio, & quæ dicatur formalis, virtualis, habitualis, interpretativa: explicita, implicita, directa, indirecta: Quibus suppositis, adde seqq.

§. 1. Ad validam susceptionem Sacramenti non sufficit consensus purè indirectus sive in causa, uti habet communis cum *Valent. Con. Compt. Dicast. d. 3. n. 329. Gob. t. 1. n. 235. Gorm d. 5. n. 255.*, quia talis consensus potest consistere cum directa nolitione Sacramenti: sic potest Judæus velle somnum, prævidens se in eo baptizandum à Christiano, si tamen nolit baptizari, Baptismus erit invalidus: Et ratio à priori est, quia talis somnus est causa vel occasio planè per accidens talis Baptismi, ergo quamvis velit somnum, non ideo vult Baptismum. Aliud est, si adfuisset simul intentio directa Baptismi, id est, si voluisset somnum, simul volens in eo baptizari, hæc enim sufficeret ad valorem, uti habetur in *Cap. Majores. De Baptismo*, & cum communi docent *Con. q. 64. n. 109. Dicast. n. 329.* Vide dicenda n. 357.

167. §. 2. Nec sufficit intentio sub conditione de futuro contingente, uti colligitur ex dictis n. 81.

168. §. 3. Intentio ad valorem Sacramenti requisita in adulto suscipiente, non est uniformis, nam
1. Ad

1. Ad Baptismum sufficit habitualis, uti habet sententia certissima declarata à Conciliis & per usum Ecclesiæ, inquit *Arr. d. 22. n. 21.* Imò secundum *Con. Rhod. Compt. d. 63. f. 5. n. 4. Discass. à n. 313. Bernal d. 18. à n. 64. Haun. l. 4. n. 752. Gob. r. 1. n. 236. Sporer n. 151. Bosco d. 1. f. 8. n. 30. contra Suar. Avers. q. 64. f. 9. Lugonem d. 9. n. 130. Arr. à n. 17.* sufficit implicita tantum, contenta in contritione vel attritione, hinc secundum illos posset Judæus vel etiam Ethnicus in periculo mortis baptizari, si probabiliter judicaretur habuisse saltem attritionem, quia in hac includitur votum servandi omnia præcepta, item accipiendi omnia media necessaria ad salutem, adeoque etiam suscipiendi Baptismum. V. dicenda n. 358.

2. Ad Confirmationem sufficit habitualis, 169. fortè etiam interpretativa, uti sentiunt *Con. Arr. n. 10. Bernal n. 87. contra Escob. l. 8. n. 55.* Non solet tamen dari sensibus destituito, uti notat *Aversa*, quia non est ita necessaria, & debet cum majori solemnitate conferri ab Episcopo. Notant etiam *Sporer n. 156. & Gob. n. 239.* extra periculum mortis vel amentiam perpetuam non præsumi voluntatem suscipiendi Confirmationem, quia plerique potius volunt sumere cum usu rationis.

3. Ad Eucharistiam, saltem requiritur habitualis. Attamen in moribundo rectè dicunt *Suar. Con. Rhod. Lugo, Avers. Bernal n. 85. Sporer n. 154.* etiam interpretativam sufficere, præsertim si antè confessus est, quamvis jam à mente sit amotus, dummodo absit periculum irreverentiæ.

4. Ad Pœnitentiam requiritur saltem habi- 171.

K 2

tua-

tualis, & sufficeret implicita vel interpretativa, uti volunt Rhod. & alii cum Sporer supra & Bosco. n. 27. contra Con. & Dicast. dub. 14., dummodo dolorem aliquo signo externo expressisset, quod signum esset loco Confessionis seu accusationis sui, nam probabile est, secundum dicta n. 168., ad Baptismum sufficere implicitam, quæ autem baptismatis, eadem reconciliationis est causa, inquit S. Aug. lib. 1. De adulter. nupt. cap. 28., si forte poenitentem finiende vitæ periculum præoccupaverit, nec ipsum ex hac vitâ sine Arrha suæ pacis exire velle debet Mater Ecclesia. Cur autem requiratur signum externum doloris, rationem dat Lugo n. 124. quia Sacramentum poenitentiae continet iudicium externum circa peccata commissa, non potest autem Judex ex se inchoare iudicium, nisi debitè imploratus, saltem à reo, à quo non imploratur debitè & proportionatè ad iudicium externum, nisi per aliquam accusationem externè positam, per quam simul dolorem internum reddat sensibilem, uti pluribus explicat idem Lugo n. 132.

172. 5. Ad extremam Unctionem sufficit interpretativa, uti tenent omnes communiter cum Bernal. n. 79., hinc dari poterit lapso in amentiam, quamvis fortè nihil sciverit de extrema Unctione. Cur autem intentio interpretativa sufficiat potius ad Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam, & extremam Unctionem quàm ad alia Sacramenta, hæc etiam est ratio, quia dicta Sacramenta minus incommodi vel oneris afferunt secum, ergo facilius præsumitur volitio generalis habendi talia bona, alioquin non facilè obtinibilia, & maximè de extrema Unctione

Uctione præsумitur hæc voluntas, quia cū sit postremum Sacramentum, & homines communiter cum non possint eam ptere, meritō præsумitur omnes eam velle, nisi de contraria voluntate constet.

6. Ad Ordinem, non sufficit interpretativa, 173.
cū enim Ordo sit immutatio totius statūs, affirmatque gravia onera illi, qui adultus suscipit, neque sit necessarius ad salutem, ex eo, quōd aliquis volitione generali velit sibi media ad salutem, non ideo vult Ordinem, uti cum communi *Con. Avers. Dicast. n. 328.* Putat tamen *Gobat. n. 245.* contra *Con. & Dicast.* sufficere implicitam, ideoque validum fore Presbyterium illius, qui admisisset Parochiam volens eam retinere, si postea in somno ordinaretur Presbyter, quia, inquit, in voluntate Parochiæ retinendæ continebatur voluntas intra annum accipiendi Presbyterium.

7. Ad Matrimonium etiam non sufficit interpretativa, ob rationem jam datam de Ordine. 174.
Quandoque tamen sufficit habitualis, uti rectè *Arriaga n. 27. Dicast. n. 303., Bernal n. 77. Sporer n. 118.,* nam etiam sufficit consensus semel positus & moraliter perseverans, uti si Titius miserit procuratorem, qui nomine suo contrahat Matrimonium, si Caja procuratori re promittat, etiam dormiente Titio, perficitur contractus, cū tamen intentio contrahendi & consensus eo tempore existant tantū habitualiter. Putant quidem *Rhod. Lugo n. 139. Bosco n. 49.* intentionem & consensum Titii adhuc existere saltem virtualiter, in quantū volitio procuratoris existens est moraliter volitio Titii, quæ de facto etiam in Caja causat mutuum consensum,

sum, sed rectè contradicit *Bernal* n. 78., quia si Titius ante expletum contractum revocaret intentionem & consensum suum, quamvis poneretur volitio procuratoris, non fieret Sacramentum nec contractus, ergo in hac volitione, nequidem habitualiter, multò minus virtualiter, manet intentio & consensus Titii.

Obji. In conficiendo Sacramentum requiritur intentio saltem virtualis, ergo etiam in suscipiente. *R.* Disparitatem datam esse n. 56. in *Obj.* 2., quia nempe conficiens est agens, & quidem nomine Christi, suscipiens autem est potius velut patiens.

Inst. Si suscipiens est velut patiens, ergo nequidem habitualis intentio requiretur ad ullum Sacramentum validè suscipiendum. *R.* n. sequ. est enim velut patiens, non purè physicum & mortuo modo, sed voluntarium, debet enim admittere vel onera vel favores Sacramenti, ergo meritò requiritur aliquis ejus consensus.

176. §. 4. Quando sufficit consensus habitualis, conferri posset validè Sacramentum illi, qui, quando erat compos rationis, voluit, aut probabiliter præsumitur voluisse illud, quamvis postea in amentia vel phrenesi expressè dicat se nolle, quia hæc revocatio non est actus humanus vel liber, ergo prior volitio humana & libera permanet habitualiter, *Dian.* p. 3. t. 4. R. 12. *Aversa* suprà *Gob.* n. 126. aliique communiter. In dubio autem, an voluerit, dicunt *Aversa* & *J. Sanchez* d. 44. n. 40. debere conferri sub conditione. Quid verò faciendum sit in dubio, an nunc, dum consensum revocat, sit compos rationis, dicitur n. 340.

§. 5. Si quis ratione utens ore tantum reuocat, 177.
 corde autem consentiat in Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, extremam Uctionem & Ordinem, hæc Sacramenta erunt valida, si ipsi conferantur, uti rectè *Bosco* n. 31., in his enim Sacramentis non requiritur ullum signum externum interni consensus, quale tamen requiritur in Pœnitentia, secundum dicta n. 171., & maximè in Matrimonio, quia alioquin acceptari non posset consensus.

§. 6. Ut Eucharistia suscipiatur formaliter in 178.
 ratione Sacramenti, id est, cum fructu & effectu gratiæ, requiritur in adulto aliqua intentio, secundum antè dicta, hinc docent *S. Th.* q. 80. a. 3. ad 3. *Suar.* d. 70. s. 3. *Lugo* de Euch. d. 1. 6. n. 22. alii-
 que, si quis casu comederet hostiam consecratam putans esse panem alium, non fore Sacramentalem sumptionem, ideoque nec satisfaciet præcepto communicandi in Paschate, nec ideo accipiet gratiam, nam nullam videtur habere intentionem sumendi, nisi sumat more catholico, id est, loco, tempore, & modo debito; consequenter non voluit sumere tum, quando putaret se profanum panem sumere, sicut nec tum, quando dormiret, uti rectè *Rhodes*, *Aversa*, *Lugo* n. 127. *Gob.* n. 234. contra *Arr.* à n. 13., qui putat valde probabile esse talem etiam cum fructu sumpturum: Quod n. 15. affirmat etiam de illo, cui contra voluntatem intrusa esset Eucharistia: *Dicast.* de Euch. d. 9. n. 123. affirmat etiam de illo, qui post usum rationis in amentia comederet Eucharistiam, nesciens Eucharistiam esse, quia quamvis fideles nō habeant voluntatē absolutā tali modo suscipiendi Sacramenta, tamen prudenter præsumuntur habere voluntatem, ut, si

suscipiant, sit valida, excepto Ordine & Matrimonio; item, ut accipiant illorum fructum, quia hoc cedit, & ad reverentiam Sacramenti, quod alioqui esset invalidum, & ad utilitatem suam, quâ alioqui carerent, quæ ratio probabilis est, atque ideo à priori insert Lugo de Euch. d. 13. n. 28., si quis semel antehac aut ante amentiam habuisset expressam voluntatem accipiendi fructum etiam ex casuali comestione Eucharistiz, hunc non privandum fructu.

Quid dicendum sit in casu, quo suscipiens haberet oppositas intentiones, vel erraret circa aliquid spectans ad Sacramentum, aut ad personam Ministri, intelligi potest ex dictis à n. 62. & 69. Ex hæcenus dictis,

179. Colliguntur seqq. 1. Omnis homo, etiam infans & fatuus, est capax Baptismi. Omnis baptizatus est capax Confirmationis, Eucharistiz, & si masculus sit, Ordinis: solus baptizatus adultus est capax Pœnitentiz, extremæ Unctionis, & Matrimonii.
180. 2. Quamvis B. Virgo caruerit peccato originali, fuit capax Baptismi, quia finis illius erat, tum aggregare Ecclesiz, tum causare charactrem & gratiam de se deletivam originalis, uti fit in illo, qui antea contritus postmodum suscipit Baptismum.
181. 3. Qui post Baptismum non peccavit, non est capax Pœnitentiz, cujus materia sunt peccata post Baptismum commissa: & Arr. d. 22. n. 2. dicit talem etiam non esse capacem extremæ Unctionis, quia ejus forma videtur supponere peccatum, cum conferatur ad peccati reliquias aut pœnas delendas: Contradicit tamen in hoc *Dis-
casto*

cast. de extremâ Unct. dub. 10. putans satis esse, quod potuerit peccare, hinc etiam Compt. d. 63. f. 5. n. 1. dicit sufficere, quod quis libertate utatur, & capax sit spiritualis auxilii, ad tentationes diaboli in agone superandas: imò Dicast. n. 149. refert multos, qui dixerunt B. Virginem suscepisse extremam Unctionem, quamvis Vasquez & alii multi hoc negent.

4. Infans est capax Ordinis, uti docent S. Th. 182. alique communiter cum *Dicast. de Ordine dub. 21.*, ita ut *Castrop. de Ord. p. 7. n. 1.* dicat, hanc sententiam esse certam contra *Durandum*. Ideoque etiam *Vasq. Fill. Bonac. Dian. Castrop. Dicast.* alique, quos refert *Gob. t. 8. n. 506.*, & sequitur *Sporer n. 65.* docent infantem in cunis posse valide ordinari Episcopum: Probatur autem ex *Cap. Un. De Cler. per saltum promoti*, ubi agitur de aliquo ante annos discretionis promoti in Subdiaconum, & postmodum omisso Diaconatu promoti in Presbyterum, qui jubetur ordinari Diaconus, ergo satis significatur reliquos Ordines fuisse validos: quod autem dicitur de his Ordinibus, valet à pari de omnibus: Et congruentiam dat *Haunold. l. 4. n. 746.*, quia sic ordinari est merus favor, ergo sicuti potest quis legitimari vel nobilitari ante usum rationis, ita etiam potest ordinari.

5. Infans non est capax Matrimonii, uti nec 183. fatuus, quia non potest habere liberum consensum, qui est materia proxima hujus contractus. *Nec obstat*, quod per tutores ineant contractus, quibus etiam obligantur post acceptum usum rationis, nam Christus hoc noluit de Matrimonio, quod omnimodam indissolubilitatem, &

gravissima onera affert: , Et hoc reſeimus ex communi doctrina Eccleſiæ & Doctorem.

184. Q. 34. *An fides vel probitas ſuſcipientis requiratur ad valorem Sacramenti.* R. negativè (excepto Sacramento Pœnitentiæ) nam ita definiſerunt Concilia & Pontifices , de quibus *Suar. d. 14. ſ. 2.* contra varios hæreticos, habetque praxis Eccleſiæ, quæ non reiterat Sacramenta, v.g. Baptiſmum, Ordines &c. quamvis aliquis ea ſuſceperit in peccato mortali etiam contra fidem. Nec obſtat, quòd ille, qui in Paſchate ſuſcepit Eucharistiā in mortali ſcienter, non ſatiſfecerit præcepto, ſed teneatur iterum communicare, nam hoc eſt tantum ob præceptum Eccleſiæ, quæ vult Communionem eſſe dignam & fructuoſam. Dixi, excepto Sacramento Pœnitentiæ, nam ad dolorem ſupernaturalem prærequiritur fides, ſecundum dicta lib. 2. à n. 14.; & deſtitutio peccatorum ac propositum non peccandi de cætero etiam prærequiritur ad valorem Sacramenti Pœnitentiæ, uti ſuo loco dicitur.

DUBIUM II.

Quid requiratur, ut Sacramentum licitè & cum fructu ſuſcipiatur.

185. **R** Esp. Ad effectum Baptiſmi, & Pœnitentiæ, requiritur & ſufficit, præter voluntatem ſumendi Sacramentum, diſpoſitio fidei, ſpei, & attritionis: non autem requiritur charitas, ſive ut gratiam habeat, quia hæc Sacramenta dicuntur mortuorum, quòd ipſa primam gratiam, ſeu vitam donent. Ad reliqua verò Sacramenta, quæ